

mennyiségű használt akkumulátor kerül be az országba zömében „kiskocsis” behozatallal. Jelenleg két közhasznú és egy egyéni mentességet biztosító társaság működik ezen a területen. Gondot jelent, hogy a 30 Ft/kg begyűjtői díjjal 112 Ft/kg-os termékdíj áll szemben.

Jelenleg a vekerdi újrahasznosító üzem létesítésének előkészítése folyik, ennek 23-28 et/év lesz a kapacitása (!?). Kihhasználása azonban hosszú távon kétséges.

Ezt követően Bakos Balázs ügyvezető mutatta be az 1994-ben alapított Ferrum Kft.-t, amely 2004-től önálló családi cég 30 fő állományi létszámmal és 2,5 Mrd Ft-os éves forgalommal, ami

mintegy 1 000 t vas- és 1 500 t színesfém hulladék mozgatását, részbeni előkészítését jelenti. Nyolc teherautó, három rakodógép, valamint egy-egy futódaru és öntvénytörő torony képezi a gépi állományt. Saját gépjárműbontóval, egy csepelelő és egy dunaújvárosi e-hulladék teleppel, Dorogon pedig fémdaraboló teleppel rendelkeznek. A cég bemutatását követően

en a résztvevők látogatást tettek a telephelyen (1. kép).

☞ Szablay Péter

■ MŰSZAKI-GAZDASÁGI HÍREK

Újból fókuszban a recski ércbányászat

2006 februárjában még arról írt a Világgazdaság (2006. február 23.), hogy a recski ércbányászat megindítása reménytelen. A vízzel elárasztott aknáknak eddig megismert műrel való ércvagyonra 20 évig fedezhetné Magyarország teljes réz- és cinkszükségletét. Az érc réztartalma 2,2%, cinktartalma 5%.

A termelés beindításához szükséges beruházás (bánya és ércelőkészítő üzem) költsége meghaladná a 60 Mrd Ft-ot, mely 3600 USD/t rézár felett 10 termelő éven belül térülne meg. A beruházáshoz a bankok a hitelnyújtást ahhoz a feltételhez kötik, hogy még további pontosító geológiai kutatásokat kell végezni. Ezen munkákhoz azonban víztelepíteni és szállítógépekkel ellátni kellene az 1200 m mély aknákat. Ez önmagában 5 Mrd Ft-os költséget jelentene, melynek kockázatát a befektetők eddig nem vállalták.

Az MVM Zrt. megbízásából 2004-ben dr. Gagyai Pálffy András okl. bányamérnök megvalósíthatósági előtanulmányt készített, melyben bemutatta, hogy a recski aknák felhasználásával létre lehet hozni egy igen gazdaságos, a környezetvédelmi követelményeknek megfelelő, és a hazai igényeket kielégítő 350 MVA teljesítményű, félpercen belül indítható szivattyús tározós erőművet, melyre a hazai villamosenergia-rendszernek nagy szüksége lenne. A bánya mélyében kialakított kamrákban tárolt mintegy egymillió m³-nyi vizet olcsó energiával szivattyúznak fel a felszínen lévő víztározóba, és amikor a hazai rendszer megkívánja (csúcsidőben), egy 2,4 m átmérőjű, új fúrt aknán ejtenék le a 700-900 m mélységben

lévő reverzálható turbinára, mellyel villamos energiát termelnének. Egy paksi blokk teljesítményével nagyjából azonos szivattyús erőmű kompenzálhatná az összes szél-erőmű kiszámíthatatlan ingadozását, és elősegítené a Paksi Atomerőmű egyenletesebb, jobb kihasználását. A recski szivattyús erőmű megvalósítása becslés szerint 60 Mrd forintba kerülne, és 10 termelő év alatt megtérülne. Ez gazdaságilag és a környezetvédelem szempontjából is jobb megoldásnak látszik, mint az eddig számításba vett felszíni tározótavas erőművek (pl. a Sima II., vagy a Prédikálószerék).

Az erőmű megvalósítása nem akadályozza az ércvagyon kitermelését, sőt elősegítené azt, mivel a felszerelt aknák, a kivitelezéshez használt gépi berendezések és a kivitelezői létszám átadható az erőmű építése érdekében víztelenített és helyreállított bányára számára. Ezáltal nemcsak a bányalétesítés kockázata csökkenne, hanem kb. 20 Mrd forintos megtakarítás származna a két objektum közös beruházásából.

A 90-es évek elején a recski rézbányászat megvalósítása ügyében három cégcsoport jelentkezett a hasznosításra: egy kínai (China Metallurgical Construction), egy osztrák (DCI Bergbau Holding) és egy amerikai (Oil Capital Ltd.), amelyek konzorciumban vállalták volna a kitermelést, és 4 millió USD-t fordítottak az előkészületekre. A Recski Ércbánya Vállalat szakemberei által kidolgozott megvalósíthatósági tanulmányt az RTZ Engineering (Bristol) cég elismeréssel minősítette, de a réz világgpiaci árnak hirtelen esése és a tisztázatlan kör-

nyezetvédelmi követelmények miatt visszaléptek az üzlettől.

A recski bányászkodásról a hazai vagyongazdálkodási szervek látszólag végleg lemondtak, és az aknákat vízzel árasztották el. 2008 januárjában azonban új hír keltette fel a recski bányász sorsát szemlélők figyelmét. Talán mégis megnyílhat a recski ércbánya. Az ok a réz világgpiaci árának 2000 USD/t-ről 7-8000 USD/t-ra történt emelkedése. A számítások szerint 3500 USD/t rézár mellett már kifizetődő lenne a bányalétesítés.

Az ÁPV Zrt. által a bányavagyonkezelésével megbízott Mecsek-Öko Zrt. tanulmányokat készíttetett az ércvagyon hasznosításáról és nyilatkozott a kitermelés lehetséges gazdaságosságáról. A bányára pályázatot írtak ki. A tenderkiírást eddig négy nemzetközi bányászati társaság vásárolta meg. 1986 után tehát megint van remény Recsk újraélesztésére. Nem ismeretes, hogy ezen cégek milyen koncepció alapján kívánják a beruházást megvalósítani, különös tekintettel a szigorított környezetvédelmi követelményekre. Nem tudható, hogy az érintett lakosság által tíz évvel korábban támogatott beruházás most milyen visszhangra fog találni a foglalkoztatási nehézségekkel küzdő térségben.

A recski ércvagyon hasznosítási lehetőségeiről, mint a magyar mélybányászat 21. századi lehetőségéről, beleértve a szivattyús erőmű projektet is, az OMBKE bányászati szakosztálya 2007. évi tisztújító küldöttgyűlésén dr. Gagyai Pálffy András tartott előadást.

☞ H.W.